

西藏伞形科新分类群

单人骅 余孟兰 袁昌齐 王铁僧

(江苏省植物研究所)

溥发鼎

(中国科学院成都生物研究所)

张盍曾

(中国科学院西北高原生物研究所)

NEW TAXA OF THE UMBELLIFERAE FROM XIZANG (TIBET)

SHAN REN-HWA, SHEH MENG-LAN, YUAN CHANG-CHI AND WANG TIEH-SENG

(Jiangsu Institute of Botany)

PU FA-TING

(Chengdu Institute of Biology, Academia Sinica)

CHANG HO-TSENG

(Northwest Plateau Institute of Biology, Academia Sinica)

小芹属 *Sinocarum* Wolff

Wolff nomen nudum in Engl. Pflanzenr. 90 (IV. 228): 164. 1927. descrip. adject. ex Shan et Pu

Herba perennis, gracilis, humilis vel subaeospitosa, foliis 1—3-pinnatisectis, segmentis ultimis angustissimis.

Umbellae compositae, nempe pedunculo umbellae plerumque abbreviato et pedunculis umbellularum multo elongatis; involucri phyllis utrinque nullis vel phyllis involucellis paucis et angustissimis, floribus albis vel violaceis. Flores hermaphroditi. Sepala nulla vel subulata triangulata. Petala inaequalia, exteriora radiata et magna, obovata vel subrotundo-ovata, apice obtusa, expansa raro inflexa sed non emarginata, margine saepe undulata vel leviter lobata, basi longe vel breve unguiculata. Stylopodium pulvinatum; styli brevissimi. Fructus ovoideus vel obovatus, glaber, mericarpio jugis primariis aequaliter elevatis, transectione pentagona ad faciem commissuralem plana; vittae ad valleculeas solitariae vel ternae.

本属植物为我国所特有, 根据现有的标本共7种及1变种。产于云南西部、西北部、四川西部

和西藏东部及南部地区, 海拔2400—4500米的草坡, 岩石上或丛林中。

本属模式种: 紫茎小芹 *Sinocarum coloratum* (Diels) Wolff

小芹属1927年被H. Wolff从葛缕子属 *Carum* L. 中分出后, 虽未正式建立, 但一些植物分类学者在有关文献中, 已提到该属的名称及其所属的种类, 根据我们现有的标本来看, 该属植物纤细, 花瓣基部呈长或短的爪状, 顶端钝圆或分裂, 花柱基垫状, 花柱较短等特点, 与葛缕子属 *Carum* L. 确有明显的区别; 而本属植物的根为胡萝卜状, 果实卵形, 果棱线形, 棱槽中的油管通常单生, 胚乳腹面平直, 这些特征又与葛缕子属 *Carum* L. 相近。本属植物的体态与东俄芹属 *Tongoloa* Wolff 相似, 花瓣基部都有爪, 花柱较短, 但东俄芹属的植株一般较高大, 果实顶端截形, 基部心脏形, 每棱槽中油管3或多数, 胚乳腹面微凹, 而小芹属的植株细柔, 果实卵形, 棱槽中油管通常单生, 胚乳腹面平直。为便于区分这一植物类群, 我们赞同H. Wolff的意见, 将其独立为一属, 并作补充描述。

少辐小芹 新种

Sinocarum pauciradiatum Shan et Pu, sp. nov.

S. colorato (Diels) Wolff affinis sed plantis minutis, 3—5 cm altis, radiis paucis 2—3, floribus 3—10, petalis integris differt.

Herba minuta, 3—5 cm alta. Radix conica 0.5—1 cm longa. Caulis solitarius vel 2, ramulis 1—2 angularibus. Folia basilaria cum petiolo 1—1.5 cm longa. Lamina in ambitu triangulata, 1-bipinnatisecta, segmentis ultimis oblanceolatis vel linearibus 1—1.5 mm longis, 0.5—1 mm latis. Folia caulina 1—2 minora, vaginis purpureis, petiolis nullis. Umbellae compositae, involucri nullis vel 1-phyllis, phyllis lanceolatis, radiis 2—3 circa 5 mm longis, involucellis nullis, umbellulis 3—10-floris, sepalis inconspicuis, petalis purpureis ovatis, basi breve unguiculatis apice acutis integris, stylopodiis depressis, stylis brevibus. Fructus ovoideus, lateraliter compressus, endospermis ad commissuram planis.

Xizang: Cona Xian, alt. 4300—4500 m., C. Y. Wu 75-1021 (Typus! HP¹⁾). Sichuan: Muli Xian, T. T. Yu 14361.

本种与紫茎小芹 *S. coloratum* (Diels) Wolff 相近, 但本种植株细小, 仅高 3—5 厘米, 花序小, 伞辐少, 仅 2—3 条, 长约 5 毫米, 花 3—10 朵, 花瓣不分裂。紫茎小芹植株高达 25 厘米, 伞辐 5—10, 长 1—3 厘米, 小伞形花序有花 8—15, 花瓣全缘或 2—3 浅裂。

西藏: 错那县, 博山口南坡, 海拔 4300—4500 米, 1975 年 7 月 17 日, 吴征镒等 75-1021 (模式标本, HP)。四川: 木里, 俞德浚 14361。

中甸茴芹 新种

Pimpinella chungdienensis C. Y. Wu, sp. nov.

A *P. diversifolia* DC. differt foliis basalibus et foliis caulinis inferioribus ternatis vel 2—3-jugo-pinnatisectis, umbellis minoribus 2.5—3 cm diam, radiis paucis 4—8 (—10).

Perennis, gracilis, 30—70 cm alta. Radix longe conicus. Caulis solitarius, pilosus, usque ramosus. Folia petiolata, 4—5 cm longa, inferne vaginata; laminae ternatae vel 2—3-jugo-pinnatisectae, segmentis ovatis vel cordatis, 1—3 cm longis 1—2 cm latis margine serratis utrinque cum rhachidibus pilosis; folia caulina suprema trilobata minora. Umbellae minores, involucri phyllis nullis, interdum 1, radiis 4—8 (—10), unaequalibus 0.5—2.5 cm longis pilosis, involucellis 1—3-phyllis, phyllis linearibus pedunculis brevioribus, umbellulis 6—10-floris, sepalis nullis, petalis ovatis albis basi cuneatis apice inflexis, stylis

brevibus, stylopodiis conicis. Fructus ovoideus, pilosus, basi cordatus, jugis indistinctis.

Yunnan: Zhongdian Xian, Ha-Ba jugum, alt. 3100 m, Zhongdian Exped. Plan. 1351. (Typus! HK)

本种与异叶茴芹 *P. diversifolia* DC. 的区别在于本种的基生叶和茎下部叶三出分裂或羽状分裂, 2—3 对小羽片, 伞形花序小, 直径 2.5—3 厘米, 伞辐少, 4—8 (—10)。

云南: 中甸县哈巴雪山, 高山针叶林下, 海拔 3100 米, 中甸队 1315 (模式标本, HK)。西藏: 应俊生、洪德元 977; 林芝县尼西, 张永田、郎楷永 1285; 米林县, 青藏补点组 751390。

西藏白苞芹 新种

Nothosmyrnum xizangense Shan et T. S. Wang, sp. nov.

Species affinis *N. japonico* Miq. sed foliis 2—3-pinnatisectis, radiis 12(8)—16, vittis vallearibus 1, commissuralibus 2 differt.

Perennis 30—60 cm alta. Radix conico-cylindrica, 6—7 cm longa, 2—3 cm crassa. Caulis erectus, ramosus. Folia basalia petiolata, petiolis 5—6 cm longis vaginatis. Lamina ambitu oblonga, 8—15 cm longa, 2—2.5 cm lata, 2—3-pinnatisecta, segmentis ultimis oblongis vel ovatis 1.5—2 cm longis 1—1.3 cm latis pinnatifidis glabris. Folia caulina pauca, vaginata, laminae 2-pinnatisectis. Umbellae terminales lateralesque, pedunculis 8—10 cm longis, involucri phyllis 5 lanceolatis vel oblongis 0.8—1 cm longis 3 mm latis, involucelli phyllis 5 oblongis 2.5 mm longis 1 mm latis, radiis 12(—8)—16 inaequilongis 1—3 cm longis. Flores albi. Fructus ovato-rotundati, basi cordatus. Mericarpi lateraliter compressa, sectione transversa pentagona, vittis 1 vallearibus, 2 commissuralibus.

Xizang: Mainling Xian, alt. 3200 m, in montibus faucibus et in sylvis crecens, legit Qinghai-Xizang Exped. 74-1985 (Typus! HP).

本种与白苞芹 *N. japonicum* Miquel 的区别, 在于叶 2—3 回羽状分裂, 伞辐 12(8)—16, 分生果每棱槽有油管 1, 合生面 2。

西藏: 米林县, 生长在海拔 3200 米, 山谷云杉

1) 在本文中用下列简号代表收藏模式标本的各标本室:

HP = Herb. Inst. Bot. Acad. Sin. (中国科学院植物研究所)

HK = Herb. Inst. Bot. Kunming. Acad. Sin. (中国科学院昆明植物研究所)

HQ = Herb. Inst. Biol. Plat. Bor. Occ. Acad. Sin. (中国科学院西北高原生物研究所)

林下, 青藏队 74-1985 (模式标本, HP); 朗县小白路, 西藏中草药普查队 4416。

少裂西藏白苞芹(新变种)

Nothosmyrnium xizangense var. **simpliciorum** Shan et T. S. Wang, var. nov.

A var. *xizangensi* differt foliis 1—2-pinnatisectis, radiis 8—13, vittis vallearibus 2.

Xizang: Mainling Xian, alt. 3400 m, in montanis clivis et in sylvis crescens, legit Qinghai-Xizang Exped. 4695. (Typus! HP).

与原种的不同在于叶 1—2 回羽状分裂, 伞幅 8—13, 分生果每棱槽中有油管 2, 合生面 4。

产西藏米林县派至堆雄拉山, 海拔 3400 米, 生长于山坡林间空地草地上, 青藏队 4695 号 (模式标本, HP); 林芝县尼西, 张永田, 郎楷永 1167。

紫花裸茎槭果芹 新变种

Eriocycla nuda Lindl. var. **purpurascens** Shan et Yuan, var. nov.

A var. *nuda* recedit caule 15 cm alto, petalis purpurascensibus.

Xizang: Zayü Xian, alt. 2900 m C. W. Wang 65302 (Typus! HP).

与原种的不同在于植株高约 15 厘米, 花瓣淡紫色。

西藏: 察隅(察瓦龙), 秦那通, 河岸, 海拔 2900 米, 1935 年 8 月, 王启无 65302 (模式标本, HP)。

宽叶栓果芹 新种

Cortiella caespitosa Shan, et sheh, sp. nov.

Species affinis *C. hookeri* (C. B. Clarke) Norm., sed foliis subsessilibus, petiolis glabris, segmentis ultimis longe ovatis vel ellipticis 2—5 mm longis, 1—1.5 mm latis, apice obtuse rotundis differt.

Planta perennis, ecaulis, minor. Radix conica. Folia basilaria numerosa, caespitosa, petiolis complanatis brevibus glabris. Lamina ambitu oblonga, 2—2.5 cm longa, 0.5—1 cm lata, bipinnatisecta, segmentis ultimis longe ovatis vel ellipticis, 2—5 mm longis 1—1.5 mm latis. Umbellae e basi nascentes, foliis breviores vel subaequilongae. Involucri phylla 2—4-pinnatisecta; involucelli phylla 4—8, linearia. Petala ovata vel elliptica, alba, leviter purpurascens, costis atropurpureis; pedicelli crassi; calycis dentes evoluti triangulares usque longe acuminati; styli breviter crassi, erecti; stylopodia inconspicua vel depressa. Fructus quadrato-rotundi, 6 mm longi, 5.5 mm lati, luteo-albi, jugis omnino in alas latas usque 1—1.2 mm latas leviter suberosas projectis; vittae ad valleculeas solitariae, commissuras 2.

Xizang: Nyemo Xian, alt. 5200 m, Xizang

Exped. Chin. Herb. Medic. 1692. (Typus! HP).

本种与栓果芹 *C. hookeri* (C. B. Clarke) Norm. 的区别在于叶柄极短, 叶柄及叶轴光滑无毛, 末回裂片长卵形或椭圆形, 先端圆钝, 长 2—5 毫米, 宽 1—1.5 毫米, 而后者叶柄长 3—5 厘米, 叶柄及叶轴密生褐色短绒毛, 末回裂片线形, 先端尖锐, 长 2—3 毫米, 宽 0.4—0.8 毫米, 可以区别。

西藏: 尼木县, 海拔 4920 米, 生长高山砾石草甸, 西藏中草药普查队 4609 号 (模式标本, HP); 定日县, 姜恕, 郑度 27 号。

西藏厚棱芹 新种

Pachyleurum xizangense H. T. Chang et Shan, sp. nov.

Species distinctissima plantis valdis, e basi ramosis, segmentis ultimis foliorum brevibus parvisque 1—2 mm longis, 1 mm latis (nec linearibus), fructibus majoribus 5—7 mm longis, 4—5 mm latis.

Perennis, 10—30 cm. alta. Radix ad collem lignescens cum vaginis mortuis densis 2—3 cm crassa, Caulis e basi ramosus. Folia plerumque radicalia, longe petiolata, petiolo basi in vaginam purpurascens dilatato; lamina ambitu oblonga usque oblongo-ovata, 10—15 cm longa, 3—5 cm lata, 4-jugo-bi-tripinnatisecta, segmentis 1—2 mm longis mucronulatis. Umbella 3—6 cm. sub fructu maturo 10 cm diam.; involucri phylla 10—15, linearilanceolata, 15 mm longa, margine anguste membranaceo; radii 20—40; involucelli phylla 8—10, linearilanceolata, 7—8 mm longa, scabra; calycis dentes evoluti triangulares usque subulati; petala alba, oblongo-ovata; antherae atropurpureae; stylopodia breve conica; mericarpia oblongo-ovata usque late ovata, 5—7 mm longa, 4—5 mm lata, scabriuscula, jugis primariis omnino in alas crassiores usque 2 mm latas projectis; vittae valleculares 1, commissurales 2. Albumen facie planum.

Xizang: Burang, alt. 4600 m, 1974. VIII. 24. Xizang Exped. (Northwest Plateau Institute of Biology 4223 (Typus! HQ)).

本种的显著特征是, 植株粗壮, 自基部多分枝, 叶末回裂片短小, 长 1—2 毫米, 宽 1 毫米 (不为线形), 果较大, 长 5—7 毫米, 宽 4—5 毫米。

西藏: 普兰县巴格区, 洪积扇冲沟中, 海拔 4600 米, 西北高原生物研究所西藏队 4223 (模式标本, HQ); 同地, 青藏队 76-8458; 扎达县, 青藏队 76-7773; 革吉县, 青藏队 76-8693。

聂拉木厚棱芹 新种

Pachyleurum nyalamense H. T. Chang et

Shan, sp. nov.

Species segmentis ultimis foliorum linearibus, involuclis pinnatipartitis, mericarpiis oblongis, 6 mm longis, 4 mm latis bene distinguenda.

Perennis, 10—15 cm. alta, acaulis vel subacaulis. Radix crassiora, ultra 1 cm diam., ad collem vaginis mortuis fibrosis densis obducta. Folia basalia, petiolis 2 cm longis in vaginas membranaceas dilatatis, ambitu oblongo-lanceolata, 7—10 cm longa, 1.5—2 cm lata, bi-tri-pinnatisecta, pinnis 7—9-jugis petiolulatis, segmentis ultimis linearibus mucronulatis. Radii 13—20, inaequales, 8—10 cm sub fructu ad 20 cm longi, tenuiter striati, scabriusculi; involuclli phylla 5—8, 5—10 mm longa, 1—2-pinnatisecta; calycis dentes conspicui, ovati usque lineares; petala alba, longe ovata, costis conspicuis; stylopodia conica. Mericarpiis dorso compressa, oblonga, 6 mm longa, 4 mm lata, jugis primariis omnibus in alas crassiores projectis dorsalibus approximatis, valleculis 1—, commissuris 2-vittatis. Albumen facie planum vel leviter concavum.

Xizang: Nyalam, alt. 3500—3600 m, 1972. VIII. 31. Xizang Exped. Chin. Herb. Medic. 1692 (Typus! HQ).

本种叶末回裂片线形,小总苞片羽状分裂,分生果长圆形,长6毫米,宽4毫米,易于区别。

西藏: 聂拉木,路边,海拔3500—3600米,西藏中草药普查队 1692 (模式标本, HQ); 同地,青藏队 5802, 青藏队植被组 4270, 张永田、郎楷永 3888, 4228。

拉萨厚棱芹 新种

Pachypleurum lhasanum H. T. Chang et Shan, sp. nov.

Species insignis mericarpiis ovatis, 3—4 mm longis, 2 mm latis et vittis commissuralibus nullis, a speciebus nobis notis bene distincta.

Perennis acaulis, basi residuis vaginarum fibrosis dense obsita. Folia basalia petiolatis 2—3 cm longis basi dilatatis; lamina ambitu oblongo-lanceolata, 3—6 cm longa, 1—2 cm lata, 4—7-jugobitripinnatisecta, pinnis remotis ambitu ovatis 0.5—1 cm longis 3—5 mm latis, segmentis ultimis anguste ovatis usque ovato-lanceolatis 2—3 mm longis 1 mm latis. Radii 11—14, elongati, valde inaequales, 4—20 cm longi; involuclli phylla 6—8, circa 5 mm longa, 1—2-pinnatisecta; flores albi; calycis dentes conspicui, subulati, 1.5 mm longi; petala longe ovata, apice lobulo inflexo; stylopodia conica, stylis 2 mm longis. Mericarpiis ovata, 3—4 mm longa, 2 mm lata, a dorso compressa, jugis primariis omnino alatis crassioribus; vittae ad valleculas solitariae, commissuras nullae.

Albumen facie planum.

Xizang: Lhasa, alt. 4600 m, 1965. VIII. 31, Y. T. Chang et K. Y. Lang 2270 (Typus! HP).

本种以其分生果卵形,长3—4毫米,宽2毫米,合生面无油管而易与它种区别。

西藏: 拉萨,达西卡至隆南紫卡途中,山坡草地,海拔4600米,张永田、郎楷永 2270 (模式标本, HP); 同地,察日坝,张永田、郎楷永 2577。

紫鞘西风芹 新种

Seseli purpureo-vaginatium Shan, et Sheh, sp. nov.

Species affinis *S. coronato* Ledeb., sed radiis paucis pleurmque 3—5, phyllo involucri nullo vel delapso, phyllis involuclli 1—2, fructibus glabris differt.

Herba annua vel biennis, 25—50 cm alta, tota glabra. Folia basalia numerosa, longe petiolata, petiolis 6—12 cm longis anguste vel late vaginatis, vaginis purpureis margine membranaceis, laminis ambitu ovatis vel deltoideo-ovatis 4-jugobipinnatifidis, segmentis ultimis linearibus vel lineari-ellipticis interdum 2—3-partitis 4—10 mm longis, 1.5—5 mm latis integris subtus glaucis; folia caulina superiora sessilia, vaginis latis purpureis. Umbellae pauciramose dichotomae, radiis 3—5, 1.5—3 cm longis, umbellulis 4—8-floris. Fructus cylindricus, lateraliter compressus, luteus, jugis filiformibus prominentibus, sectionibus transversalibus mericarpiorum pentagonis, vittis vallecularibus 2—3, vittis commissuralibus 4.

Xizang: Biru Xian, alt. 3800 m, in locis fruticibus ad elivos apricos montium et in fissuris rupium secus fluvios, legit. Qinghai-Xizang Exped. (Nagqu Caterva) 11346. (Typus! HP).

本种与柱冠西风芹 *S. coronatum* Ledeb. 相近似,但伞幅较少,通常为3—5,总苞片缺乏或脱落,小总苞 1—2,果实光滑,可以区别。

西藏: 比如,生长海拔3800米向阳山坡灌丛中或河边岩石缝中,青藏队那曲分队 11346 号(模式标本, HP)。

矮前胡 新种

Peucedanum nanum Shan, et Sheh, sp. nov.

Species affinis *P. beluchistanico* Wolff, sed planta tota hirsuta, foliis basalibus sessilibus, stylopodiis conoideis, jugis dorsalibus fructus manifeste prominentibus differt.

Perennis 15—20 cm alta. Planta tota hirsuta. Caulis teres, striatus. Folia basilaria numerosa, laminis ambitu elongate ovatis 3—6-jugo 2—3-pinnatisectis, pinnis inferioribus breviter petiolulatis, segmentis ultimis linearibus, subus costis

prominentibus hirsutis. Umbellae numerosae, pedunculis crassis, phyllis involucri 4—5 linearibus hirsutis, radiis 8—16 crassis inaequilongis, phyllis involucri 6—10 linearibus. Flores albi, antheris purpurascens. Fructus ovato-elliptici, dorsaliter compressi, 3.5—4 mm longi, 2.5—3 mm lati, hirsuti, jugis filiformibus prominentibus, jugis lateralibus anguste alatis valleculeis, 3—4-vittatis, commissuris 2—4-vittatis.

Xizang: Lhasa, in elivis montibus, alt. 3500—3700 m, legit B. C. Kuo 8109, 16. IX. 1970. (Typus! HQ).

本种与 *P. beluchistanicum* Wolff 相近似,但全株多短硬毛,叶无柄,花柱基显著。背棱明显突起,而后者植物体光滑,叶有长柄,花柱基近于无,果实背棱不显著可以区别。

西藏: 拉萨罗布林卡, 生长海拔 3500—3700 米干山坡, 郭本兆 8109 号 (模式标本, HQ); 拉萨药王山, 郭本兆 8053 号。

紫茎前胡 新种

Pucedanum violaceum Shan et Sheh, sp. nov.

Species affinis *P. ferulaefolio* Gill., sed caule folioque hirsutis, radiis 10—20, 1—5 cm longis, vittis fructus numerosis, vallecularibus 3—4, commissuralibus 8 recedit.

Perennis 50—90 cm alta. Caudex crassus, residuis vaginarum emortuarum dense obsitus. Caulis simplex, teres, ad basim 3—6 mm crassus, fistulosus, violaceus, striatus, hirsutus, superne ramosus. Folia basalia petiolis 4—7 cm longis, laminis ambitu ovatis vel longe ovatis 3—4-pinnatisectis vel pinnatifidis, segmentis ultimis linearibus vel ovatis parvifidis. Umbellae (2) 6—9 cm in diametris, involucri plerumque nullo, interdum pauciphylo, phyllis linearibus hirsutis, radiis 10—20 inaequilongis, phyllis involucri 8—12 linearibus. Flores albi, antheris purpurascens. Stylopodiis conoideis. Fructus elliptici, dorsaliter compressi, 3—4 mm longi, 2.5—3 mm lati, glabri, jugis dorsalibus filiformibus prominentibus, jugis lateralibus anguste alatis, vittis vallecularibus 3—4, vittis commissuralibus 8.

Xizang: Mainling, in locis arenosis Montis Do Hsium, alt. 2980 m, legit Qinghai-Xizang Exped. 751309 (Typus! HP).

本种与 *P. ferulaefolium* Gill. 相近缘,但本种茎叶有毛,伞辐较多且长, 10—20, 长 1—5 厘米,果实油管也较多,棱槽内 3—4, 合生面 8, 而后者植株光滑无毛,伞辐较多且长, 10—20, 长 1—5 厘米,果实油管也较多,棱槽内 3—4, 合生面 8, 而后者植株光滑无毛,伞辐 4—8, 长 1—3 厘米,

棱槽内油管单一,合生面 2, 可以区别。

西藏: 米林县多雄山, 海拔 2980 米, 生长于沙滩上。青藏补点组 751309 号 (模式标本, HP); 林芝县尼西, 张永田、郎楷永 1235 号; 米林, 西藏调查队 2102 号。

牡丹叶当归 新种 当归 (波密县)

Angelica paeoniifolia Shan et Yuan, sp. nov.

Species affinis *A. glaucae* Edgew., a quo differt segmentis ultimis foliorum tripartitis saepe 2—4 cm longis, 1—3 cm latis, margine serris paucis, floribus flavovirentibus, fructibus oblongis, 5—7 mm longis, 3—4 mm latis, jugis dorsalibus et marginalibus non approximatis, valleculeis 1-vittatis, commissuris 2—4-vittatis.

Radix cylindrica, 1—2 cm crassa, brunnea, fragrans. Caulis erectus, 60—150 cm altus, purpuratus, striatus, glaber. Folia 2—3-ternato-pinnatisecta, segmentis ultimis longiovatis semper tripartitis membranaceis purpuratis utrinque glabris, margine grosse 3—5-serratis apice acuminatis basi cuneatis, foliis caulinis summis in vaginas breves tubiformes redactis. Umbellae terminales, pedunculis 10—15 cm longis gracilibus, radiis 17—30, involucri phyllis ca. 3 linearilanceolatis; umbellulae 14—16-florae, involucri phyllis 4—8 linearibus; dentes calycinis nulli; petalis flavovirentibus vel purpurascens; stylopodiis compresso conicis, stylis reflexis. Fructus jugis filiformibus paulo prominulis, jugis lateralibus latius alatis.

Xizang: Nuchiang, Biru Xian, alt. 3800—4000 m, 1976 IX 12, D. D. Tao 11320 (Typus! HP).

本种与 *A. glauca* Edgew. 相近, 区别点在于末回裂片常 3 深裂, 长 2—4 厘米, 宽 1—3 厘米, 边缘有粗锯齿 3—5; 花黄绿色或微带紫色, 花柱基扁圆锥形, 花柱短向外折, 果实长圆形, 侧棱比果体狭。

西藏: 比如县怒江公社, 河边石砾草丛, 海拔 3800—4000 米, 陶德定 11320 (模式标本 HP); 彭盼区夏拉山, 陶德定 11286; 索县荣布区, 陶德定 10960; 波密县松末密文, 应俊生等 1103; 林芝县皮黄, 吴征镒等 75-1152; 米林县甲格, 青藏队补点组 750996。

聂拉木独活 新种

Heracleum nyalamense Shan et T. S. Wang, sp. nov.

Species affinis *H. bivittato* de Boiss., a quo differt fructibus majoribus 7—9.5 mm longis, 7—10 mm latis, vittis vallecularibus 1, dorsalibus

filiformibus, commissuralibus 2, vittis longitudine $1/2$ vel $2/3$ mericarpiorum partes aequantibus.

Herba perennis 100 cm alta. Caulis erectus 9—10 mm crassus, striatus, superne ramosus. Folia basalia petiolata, petiolis 5 cm longis ovato-lanceolatis, vaginis marginibus membranaceis, laminis ambitu late ovatis bipinnatisectis 28 cm longis 11 cm latis, segmentis ultimis ovatis vel late ovatis 4—5 cm longis 2—3 cm latis dentatis subtus manifeste costatis puberulis; folia caulina parva. Umbellae terminales lateralesque, pedunculis 12 cm longis crassis, involucri phyllis 5 linearibus 1—1.5 cm longis 0.6—1 mm latis, involucelli phyllis 5 linearibus 2—4 mm longis, radiis 36 inaequilongis 7—9 cm longis puberulis. Flores albi. Fructus obovatus, dorsaliter compressus, 7—9.5 longus, 7—10 mm latus, glaber, jugis dorsalibus

et intermediis valde approximatis filiformibus, jugis lateralibus late alatis, vittis vallecularibus 1, commissuribus 2.

Xizang: Nyalam, alt. 2300 m. Tibet. Exped. Chin. Medic. 1055 (Typus! HP).

本种与二管独活 *H. bivittatum* de Boiss. 近似, 区别在于本种果实较大, 长 7—9.5 毫米, 宽 7—10 毫米, 每棱槽中有油管 1, 合生面 2, 线形, 油管长度为分生果的 $1/2$ 或略超过。而后者果实较小, 棱槽内有油管 1, 侧棱有油管 2, 其油管长度除棱槽中有 2 油管较短外, 其余油管直达分生果的基部。

西藏: 聂拉木樟木附近, 海拔 2300 米, 生长在山坡, 西藏中草药普查队 1055 号 (模式标本, HP)。